

A stylized illustration featuring a microscope in the upper right and a sickle in the lower left. The microscope is drawn with orange outlines, while the sickle is a thick blue shape. A diagonal orange band crosses the entire composition from the top left to the bottom right. The background is composed of large, overlapping geometric shapes in blue and orange.

**Karel
Poláček**

**Židovské
anekdoty**

Židovské anekdoty

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.xyz.cz

www.albatrosmedia.cz

Karel Poláček

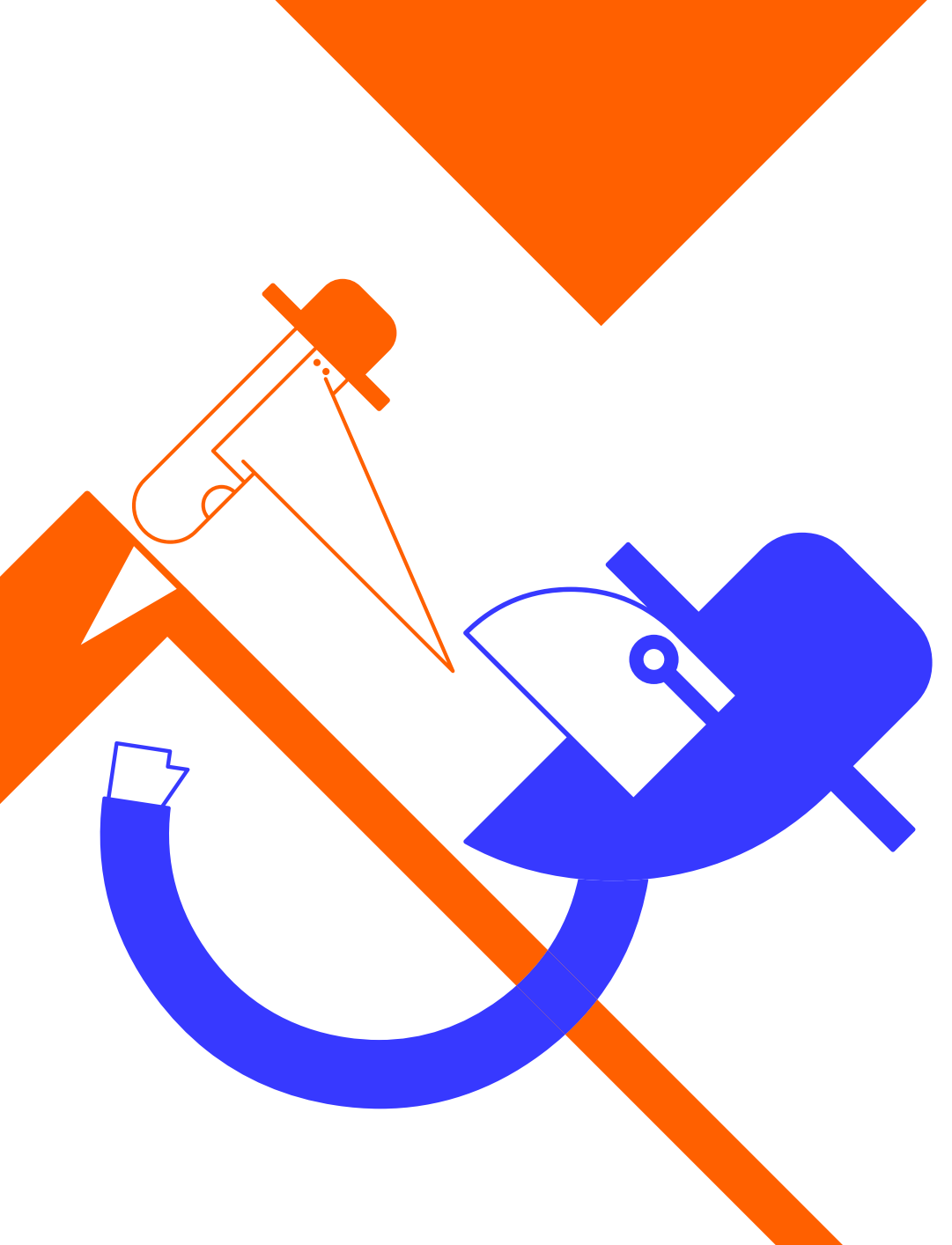
Židovské anekdoty – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

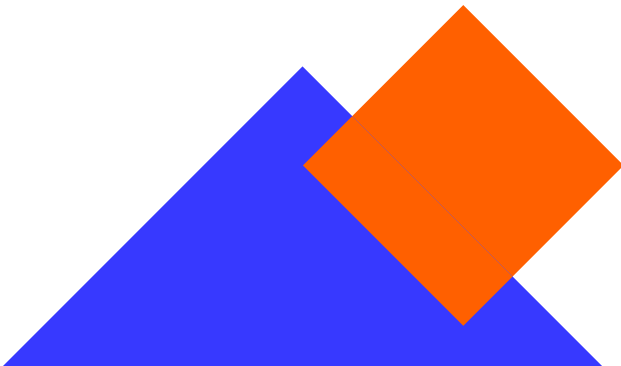
Všechna práva vyhrazena.

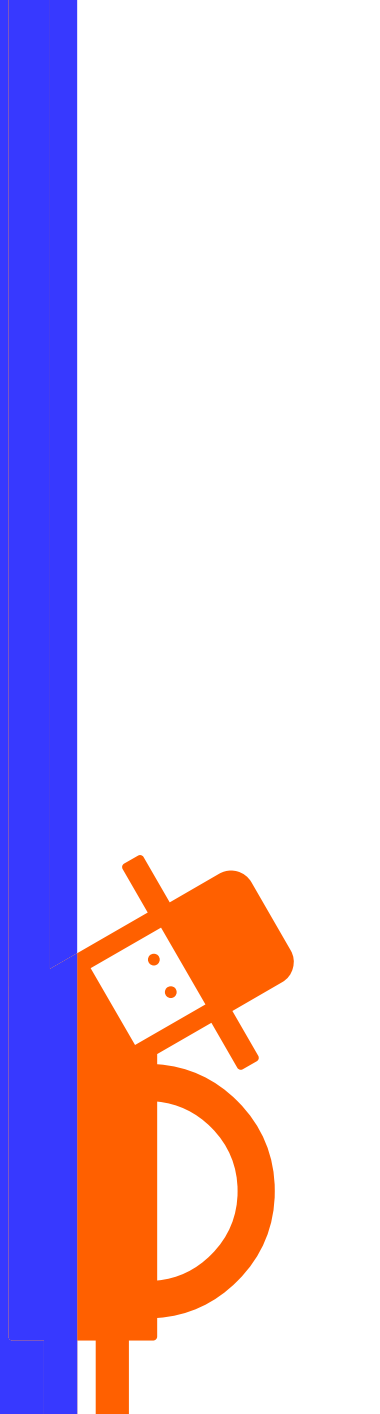
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

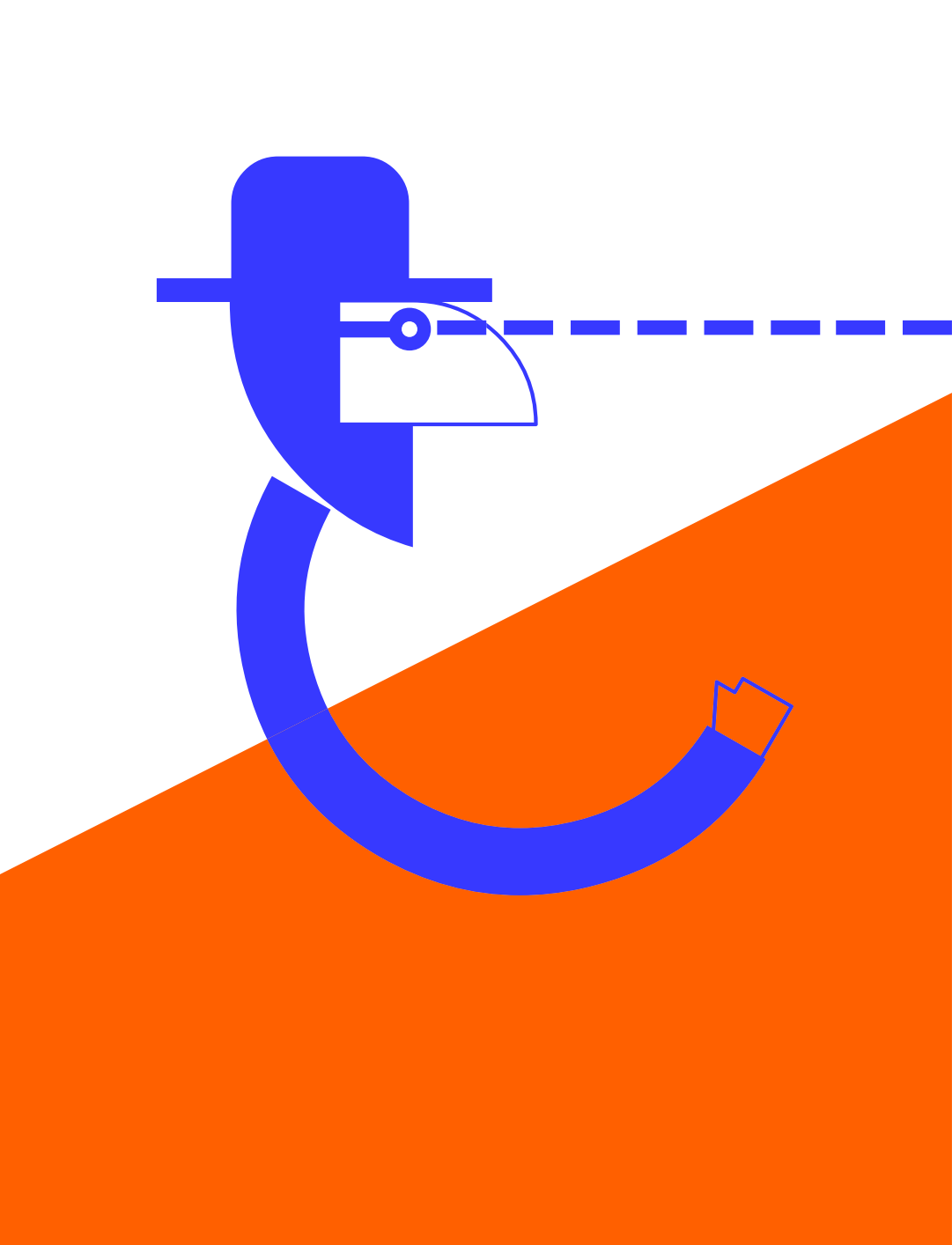

ALBATROS MEDIA a.s.

**Židovské
anekdoty
Karel
Poláček**

ŽIDOVSKÉ ANEKDOTY možno považovati za lidovou poezii. Tak jako neznáme autora ruských bylin nebo srbských zpěvů bohatýrských, arabských pohádek a středověkých legend, tak neznáme původce židovských anekdot. U některých anekdot bychom ovšem mohli zjistit autora; mnohé z nich vznikly ve vídeňských a budapeštských kabaretech. Je ovšem pochybno, jestli tyto anekdoty jsou původní. Pokoušíte-li se udat nějakou novou židovskou anekdotu osvědčenému znalci, nedožijete se zpravidla úspěchu. Znalec vyslechne vaše vypravování se zachmuřenou tváří, neodmění vás smíchem, jak by se slušelo, ale mávne opovrhlivě rukou a řekne: „To je staré.“

Karel Čapek vyslovil teorii, že vůbec není nových anekdot. Podle jeho názoru se anekdoty objevily na zemi současně s lidstvem; tudíž jakési praanekdoty, jako jsou prabuňky podle stoupců vývojové teorie. Anekdota tedy prošla vývojem jako primitivní živoucí organismus a přizpůsobovala se současnému životu.

Někteří literární estetikové vykládají, že ruský realistický román vyniká svou úžasnou psy-

chologií zejména proto, že ruskému národu bylo po staletí žítí pod politickým útlakem. Ruský člověk nemohl se vyžítí extenzivně, to jest ve veřejných záležitostech. Proto ruský román rostl dovnitř a probral se k základům lidské duše.

Totéž by bylo možno říci k vysvětlení židovské anekdoty. Je to poetický výraz rasy, která prožila věky v opovržení, v ústrcích a ponížení. Židovskému lidu nebylo dopřáno, aby vybíjel svou energii v usilování po hodnotách, po světské moci a po činech válečnických. Ve dne se žid zabýval obchodem, lichvou, lékařstvím a jiným opovrženíhodným zaměstnáním. Večer pak stáhl záclony, odloučil se od světa a usedl ke stolu, aby přemítal a mudroval nad Svatým písmem a talmudem. Místo činu miloval slovo. Svoji náklonnost věnoval logice. Nalezl zalíbení nejen v logickém obsahu slova, ale dovedl také pochopiti druhou, skrytější stránku slova, která je zjevná dětem a básníkům, ale neznáma lidem hlučným a světským: seznal, že slovo má mocnou sílu asociativní a že dovede žít samostatně. Dia-

lektika teologických spisů přešla židům do krve. Proto židovské anekdoty vynikají svou břitkou formou a logickým obsahem.

Židovské anekdoty mají melancholii lidí odvrácených od skutečnosti, ale horoucně toužících po skutečnosti. V jejich sebeironii jeví se dychtění po aktivitě, po činu a po plnoprávném životě. Uvažují-li o této stránce židovské anekdoty, tehdy si vzpomenu na jednu scénu z filmu *Zlaté opojení*. V Aljašce byla objevena zlatá ložiska. Zástupy lidí z celého světa hrnou se do těch pochmurných arktických krajů, aby buď zbohatli, nebo nechali kosti na sněhových pláních. Mezi zástupy dobrodruhů vmísí se malý, komický mužíček s pajdávýma nohama a s buřinkou na hlavě. Řekne si: Když všichni mohou jít do Aljašky, proč bych já nemohl? Nejsem tak silný, tak odvážný a chytrý jako ti ostatní chlapi? Oho! My té Aljašce ukážeme, co dovedeme. A pak vidíme Chaplina v ošumělém cutawayi a s rákoskou uprostřed nesmírných sněžných plání. Malý židáček, nepatrný černý brouk v arktické poušti. Chaplin konfrontován s polární přírodou. Má jenom strach, aby

lidé na něm nepoznali, že má strach. Přeje si, aby celý svět viděl, že vyzval aljašskou přírodu na souboj a že příroda kapitulovala před jeho mužnou odvahou.

Ostatně já mám dojem, že k vystižení a k charakteristice židovské anekdoty bylo by třeba obšírného pojednání, a k tomu zde není místa. Dovolte, abych místo toho posloužil vám židovskou anekdotou. Tak tomu vždycy bývá. Jeden pán chce něco vysvětlit jinému pánovi a místo toho řekne: „To máte zrovna tak, jako když jeli ti dva židi ve vlaku. Znáte to?“ Tak tedy: Na židovský svátek Dlouhý den troubí některý nábožný žid na roh, který se nazývá šofar. Jeden pán záviděl druhému pánovi tu čest, že smí o Dlouhém dnu troubit na šofar. I umínil si, že mu to zkazí, a nasypal mu do šofaru hrách. Tak ten pán chtěl troubit, a nemohl. Měl z toho jenom ostudu. Žaloval pro tuto příhodu svého nepřítel pro urážku na cti.

Soudce vyslechl příběh a pak se otázal: „Co je to ten šofar?“

Žalobce pokrčil rameny a pravil: „Šofar je šofar.“

„To není žádná odpověď,“ řekl soudce a obrátil se na žalovaného, aby mu vysvětlil, co je to šofar. Obviněný pokrčil rameny a řekl: „Šofar je šofar.“

Soudce byl nucen obeslat si znalce, aby mu vysvětlil, co je to šofar.

Znalec se zamyslíl a po delší úvaze řekl: „To máte tak, pane soudce. Šofar je, aby se tak řeklo... Šofar je šofar.“

Soudce se rozzlobil a pohrozil znalci pokutou, že si dělá posměch ze soudu. Tak tedy znalec se opět zamyslíl a pak řekl neochotně: „Šofar... to je taková trumpeta.“

„Tak vidíte, že to umíte vysvětlit,“ liboval si soudce, „teď už vím, co je to šofar.“ A vynešl rozsudek.

Po vynesení rozsudku přistoupil k soudci obžalovaný, žalobce i znalec. A všichni řekli jednohlasně: „Abyste věděl, pane rado: šofar není žádná trumpeta. Šofar je šofar!“

A co mám říci o židovské anekdotě? Židovská anekdota je – židovská anekdota.

K. P.

JEDEN ŽENICH prohlásil, že nekupuje zajíce v pytli. Chce vidět nevěstu, jak ji Pánbůh stvořil. Její rodiče bojují těžký boj. Ale protože jde o velmi dobrou partii, dali konečně své svolení.

Ženich pět minut prohlížel zádumčivě svlečenou nevěstu, a pak prohlásil rezolutně: „Já si ji nevezmu. Její nos se mi nelíbí!“

O TĚCHHLE SVÁTCÍCH si pan Lissauer počínal v kostele náramně bouřlivě. Tak se horoucně modlil, až se rozčilil, a čím dál byla jeho slova hlasitější a gestikulace bouřlivější.

Tu se ho dotkl šames (židovský kostelník) konejšivě prstem: „Pane Lissauer, nekřičte tak na Pána Boha. Věřte mi, že v dobrotě se to dá lépe vyřídit...”

VYPRAVOVALO SE o všelijakých podivných příhodách. A tu pan Kraus takto počal: „Co byste řekli tomuhle? Jel jsem jednou do Anglie a na lodi bylo v podpalubí sto sudů se střelným prachem. A tu vám jeden sestoupil do podpalubí a hodil hořící sirku do jednoho sudu.“

„Strašné,“ zvolali posluchači, „no a co? Ta loď vyletěla do povětří?“

„To si myslíte vy,“ odvětil pan Kraus pohrdavě. „Ale Bůh je mocný. Ta historie není vůbec pravdivá.“

ARTUR KATZ je, chudák, úplně slepý. Ale přesto miluje ženy, a zejména ženy bytelné, vlnadné, mohutných a tučných tvarů. Tak mu našli nevěstu takové jakosti.

I přivedli ho do domu nevěsty a povídají: „Hele, Artur, tady je tvoje nevěsta Róza.“

„Dovolte, ať se podívám,“ povídá Artur a počal rukama odhadovat její přednosti. Hmatá kolem pasu, pořád kolem pasu, a ještě kolem pasu, a najednou zvolal nadšeně: „To je pořád ještě Róza?“

STARÝ PAN BRUCKNER musel jet parníkem
z Terstu do Benátek.

Strašně se bál mořské nemoci.

Aby na to vyzrál, šel si večer lehnout do své
kabiny, ačkoliv parník odjížděl až ve dvě ráno.

Myslí si, že až to pojede, zaspí to.

V noci jej probudila strašlivá bouře.
Po hrozném utrpení svítalo a starý Bruckner
vylezl ven.

Na nábreží se přes mlhu prodírala tabule
s nápisem: „Pro bouři je odjezd parníku odložen.“

„COŽE? Včera jste mě prosil o podporu,
že nemáte na oběd, a dnes si tu sedíte a jíte
lososa s majonézou...?“

„Podívejte se, pane Reiniš, vy máte moc řečí
a to já nemám rád. Když nemám peníze, nemůžu
jíst lososa. Tak mi laskavě řekněte, kdy mám jíst
lososa?“

PAN DOKTOR KOHN je starý mládenec. Jeho přátelé ho přemlouvají, aby už jednou do toho praštil.

„To jsou samé hezké věci,“ povídá, „ale já si dovedu takové manželství živě představit. Ráno vstanu, žena sedí doma. Jdu do ordinace, jsem tam několik hodin, přijdu domů – žena tu sedí. Pak jdu na návštěvu k pacientům. Vrátím se domů, ona tu pořád sedí. A nejde pryč a nejde pryč, kdyby ji hrom vzal...“

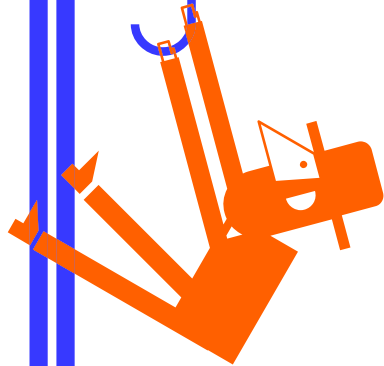
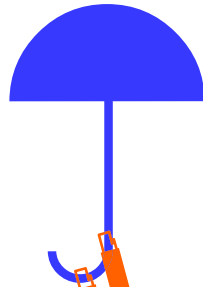
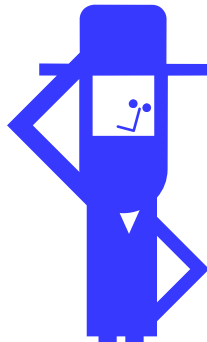
K JEDNOMU BOHÁČI přišel šnorer (židovský žebrák) žebrat. Boháč zavolal sluhu a pravil: „Johan, vyhod' toho chlapa, mne bolí nad ním srdce!“

„DRZOST, jakou mají někteří lidé, já vám říkám... Tadyhle pan Bloch si mě dovolil upomínat o mizerných tisíc korun. Chcete slyšet moji odpověď, co jsem mu psal? Tak si to nechte vypravovat. ‚Pane Bloch,‘ píšu mu, ‚to je od vás velká drzost, co si dovolujete. Víte co, s takovým člověkem, jako jsou oni, se nebudu bavit. Pošlou si ke mně účetního, já mu vyplatím těch tisíc korun na dřevo a přidám mu pár facek.“

„Totiž, abyste mi rozuměl. Já bych mu byl takhle psal, kdybych měl těch tisíc korun...”

PAN DRUCKNER seděl v kavárně a hrál jedníka. Za ním seděl pan Popper a kibicoval. Pan Druckner koupil osmnáct a ptal se kibice o radu: „Co myslíte, pane Popper, mám ještě táhnout?”

Pan Popper se zamyslel a pravil: „Při posledním sčítání lidu se zjistilo, že v Praze je akorát padesát procent těch, kteří táhnou na osmnáct a koupí dobře, a druhých padesát procent, kteří na osmnáct ještě kupují a jsou trop. Tak já jim nemůžu radit, protože nevím, do které skupiny patří.”

„**PANE PASCHKES**, vy vypadáte nějak špatně.“

„No, copak vám mám povídat? Játra nejsou v pořádku, žaludek mne bolí, krk mám zapálený, puls mi vynechává, nohy mám oteklé – a já sám nejsem taky v pořádku.“

„**OBŽALOVANÝ**, přistupte blíže. Jak se jmenujete?“

„Jakub Abeles.“

„Odkud?“

„Z Tarnopole.“

„Čím jste?“

„Vetešník.“

„Náboženství?“

„Řekl jsem vám, že se jmenuji Jakub Abeles, že jsem z Tarnopole a vetešník. Co vám mám ještě vypravovat? Jsem snad husita, ne?“

V RUSKÉ RESTAURACI zavolal si Abraham Korach číšníka.

„Číšníku, ten boršč není dost kyselý.“

„To, prosím, není boršč, to je bujon.“

„No, když je to bujon, tak je to kyselé dost.“

V JEDNOM MĚSTĚ byl následující zvyk: Když někdo z místních obchodníků ohlásil konkurs, přišli dva bubeníci a bubnovali před krámem.

Přišli jednoho dne před závod pana Feigla.

Pan Feigl vyšel před krám a zvolal: „Co tady bubnujete? Já přece vůbec nejsem plejte!“

Zamlčel se a dodal po krátkém rozmýšlení: „Ale konečně... když už tady jednou jste – bubnujte dál!“

PAN GOLDSTEIN má velmi krásnou ženu. Jednou vzal jej jeho přítel stranou a pravil důvěrně: „Člověče, copak jseš slepý? Tvoje žena má čtyři milence!“

„Jak to slepý?“ odvětil chladnokrevně pan Goldstein, „Já se raději účastním dobrého podniku s dvaceti procenty než špatného se sto procenty.“